

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko.

*Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 gld. 30 kr. na leto.
Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 gld.*

Obseg: Vabilo na naročnino. — Čebelarska postava v Avstriji. (Konec.) — Prezimovanje čebel. — Sladkor dober za krmenje. — O raznovrstnih stališčih za sadno drevje. (Konec.) — Vporaba saj za gnojenje. — Izvrsten pripomoček proti ozebljinam. — Naši dopisi. — Gospodarske raznoterosti. — VI. Imenik. — Inserati.

Vabilo na naročnino.

 denašnje številko konča naš list tretje leto svojega obstanka ali svoj tretji tečaj. List je kolikor moč svojo nalogo izpolnjeval. Podajal je svojim častitim bralcem več koristnih podukov in nasvetov. Razpravljal je nove iznajdbe in jih po svoji izkušnji priporočal. Ravno tako hoče „Slovenski čebelar in sadjerejec“ tudi v prihodnje svoje delo izvrševati. Pripravljen hoče biti, vsakemu dober svet dati, če bo le količkaj v njegovi moči in če bo dotična stvar v njegovo stroko spadala. Da pa bode mogel list izhajati, obrača se prvič do svojih naročnikov in še nenaročnikov s ponižno prošnjo, da bi mu stari naročniki še zvesti ostali, ter da bi mu še vsak stari ud pridobel jednega novega. Potem bi list lahko izhajal in ne bi se mu bilo bati primanjkljeja, kateri bi ga lahko vdušil. Častiti naročniki ostanite našemu listu zvesti, sezite v Vaš žep in privlecite iz njega jeden goldinarček in pošljite ga na ekspedicijo „Slov. čebelarja in sadjerejca“ na Jesenicah (Gorenjsko), ali pa g. O. Homanu v Radovljici. Kjer Vam bližej, kamor Vam ljubše, povsod bo z veseljem sprejeta Vaša naročnina in Vi boste potem lepo celo leto list sprejemali za ta goldinar in še ud našega društva boste postali. Še enkrat ste lepo prošeni: „Ostanite nam zvesti naročniki“. Do neudov se pa tudi obračamo s ponižno prošnjo, naj pristopijo k našem društvu. Naročnina je tako nizka, da nižja skoro biti ne more. Vsak nov ud pa lahko še dobi vse letošnje številke, če doplača 50 kr. Vse nenaročnike, katerim se je ta številka

„na ogled“ poslala, prosimo, naj ta list kar obdrže, če mislijo k društvu pristopiti; nasprotno pa naj oni, ki se ne mislijo naročiti na list, to na ogled poslano jim številko, kar v tem zavitku nazaj pošljejo, samo na zavitek naj zapišejo: „Nazaj!“ in naj oddajo na pošto, pa bo dobro. Iz srca želimo, da bi nobeden lista ne vrnil, temveč vsak pristopil k našem društvu, da bi tako „z združenimi močmi“ nadaljevali na čebelarstem in sadjerejskem polji.

V drugič obračamo se s ponižno prošnjo do častitih gg. dopisovalcev, naj nas tudi v prihodnje podpirajo sè svojimi sèstavki in dopisi. Večkrat naj nam kaj pošljejo, kajti vsak tudi nar krajši dopis sprejeli bomo z veseljem in ga v prvi priložnosti vredili v list. Za vsak dopis in vsak sèstavek bomo iz srca hvaležni. Prosimo Vas, častiti gg. dopisovalci, ne zapustite nas, pristopite nam sè svojimi spisi na pomoč, da bo list iz različnih krajev tudi različne novosti in poskušnje donášal, da ga bodo častiti gg. naročniki in sploh bralci bolj z veseljem brali in se za čebelorejo in sadjerejo bolj uneli. Že naprej Vam izrekamo srčno hvaležnost za tako dobroto.

Na zdravje! Da se v novem letu zopet in v večjem številu vidimo, voščimo, in želimo vsem: Nar lepše božične praznike, in veselo, srečno novo leto! Z Bogom!

Odbor.

— x —

Čebelarska postava v Avstriji.

(Dr. Pavl Aleks. Beck.)

(Konec.)

Naloge postavodajalstva pri sestavi čebelarske postave.

Kakor se iz prejšnjega oddelka o „veljavni postavi“ razvidi, bila so določila o čebelarski postavi iz raznih virov, med temi so tudi nekateri, o kojih se v obziru na njih že več kot 100letno starost nikakor ne more brezdvomno trditi, če li veljavni postavi popolno zadosté.

Razumni pregled črez vso veljavno čebelarsko postavo, kakor tudi pravna varnost zahtevata tedaj v prvi vrsti sestavo dandanes veljavnega čebelnega prava v postavo ali z drugo besedo rečeno: postavo narediti in jo vknjižiti.

Temu bolj formelnemu vzroku pristopi pa tudi stvarni na stran, in sicer: nedovoljnost čebeloreji odmenjenega varstvenega prava.

Že površni pogled na malo postavnih določil bo vsakemu prepričanje pokazal, da na ta način niso pravice tako važnega kmetijskega oddelka, če se razumno obdelava, nikakor dovolj obvarovane.

Bolj natančna preiskava pa pokaže začudenje, da čebeloreja vsled tega pomankljivega varstva že ni zdavna postala samo drag kmetijski prislužek in ni že poginila.

Prihodnja čebelarska postava mora sledeče luknje našega sedanjega čebelnega prava dopolniti:

Pred vsem manjka natančnega določila o nastavljanji čebel, bodisi za trdno ali le za čas paše. Pri tem se ni samo mimodržee ceste in na mejna posestva ozirati, temveč tudi na v obližji izvršujočo obrt.

Ravno tako potrebno je vkljub natančnim določilom splošne državljanske postavne knjige, ki naj se pod vsemi pogoji sprejme v novo čebelarstvo postavno, nekake uravnave o lastninske pridobitvi od skupaj vsedlih se rojev različnih čebelarjev, ki v prazne, a vendar sê satovjem napolnjene panjove družega čebelarja zleté.

Kar se potovalne čebelarije tiče je skoro vse novo narediti. Seveda se mora tukaj veliko ob znotraj države narejenih meja, deželnim vladam prepustiti, ker se le te na krajevne razmere ozirati morejo.

Za pašo naj se določi najvišji znesek, ki se bo smel zahtevati, v vsakem drugem obziru naj se pa čebeloreja vsakoršnih vplačil, posebno srenjam ob času prevažanja na pašo oprosti.

Niç manj potrebna je hitra odprava plačevanja na mitnicah (šrangah), posebno da se od praznih panjov ne bo plačevalo.

Ravno tako je treba narediti določil v varstvo občinstva, kar bode posebno čebelarjeve dolžnosti označevalo, da mora škodo, ki se je vsled rojenja ali prevažanja čebel po nemarnosti in nepripravnosti njegovej zgodila, povrniti.

Kakoršne postave so za govejo kugo narejene, take naj se tudi za gnjilo zalego, ki je nalezljiva.

Od sodnij in političnih oblastnij v čebelarških zadevah storjenja priznanja ali uredbe naj se vselej le po zaslišbi čebelarških izvedencev narede, brez da bi bile oblastnije na ta pripoznanja navezane, kakor se to pri lovu že godi.

S tem naštete so najbolj važne potrebe, katere bi čebeloreji v varstvo bile, a vse pa še niso. Bolj natančni pregled drugih potreb bi delo močno razširil.

Le dve želji naj bi tu sledile. Ena meri na to, da naj se na visoki šoli za poljedelstvo na Dunaji, kakor na vsih državnih kmetijskih učilnicah drugih mest čebeloreja med učne predmete privzame, ter se tako mestnemu občinstvu, kakor učiteljem na deželi obiskovanje predavanj s praktičnimi poskusi kolikor moč olajšalo.

Druga želja bi bila: prav kmalo v veljavo stopivša ter na podlagi umnih podlag čebeloreje narejena čebelarstva postava za Avstrijo, da bo čebela v njeni boljši vspah tudi v pravnem pomenu pogoje za njeni obstanek dobila, kar jej je po lepi prirodi v našej domovini tako obilno podeljeno, kakor v nobeni drugi deželi Evrope.

Poslovenil F. P. J.

Prezimovanje čebel.

Sicer je že pozno za prezimovanje čebel skrbeti, a ker popred priložnosti ni bilo, hočem sedaj nekoliko o tem pregovoriti. Tako pozno, kot je sedaj, ne more se več bolj slabim panjem pomagati, k večjem v prav lepem, toplem in solnènem dnevu, pa še takrat je nevarno, ker bi čebele precej nad oni panj sedle in bi ga obrale. Nevarno je to delo. Boljše je sedaj krmenje opustiti, kakor ga pa izvršiti. Slabim panjem, to je takim, ki malo živeža imajo, je v oktobru, k večjem v začetku novembra, če je topel, pomagati, da se jim dajejo veliki porejioni, da tako popred k dovoljni zalogi dospejo ter da so potem zmožni za prezimovanje. K dobrem in varnem prezimovanji so potrebne sledeče reči, katere se prezirati ne smejo:

1. Ljudstvo brez matice je na vsak način izgubljeno, če se mu hitro druga ne da. Če se pa to zaradi pomanjkanja matice ne more zgoditi, ne kaže družega, kot panj odstraniti, ali ga pa s katerim drugim panjem združiti, po splošnem izrazu: ga na družega nabiti. Če pa to ni mogoče, naj se pa čebele izpode in drugemu panju dajo, med pa, kolikor ga še je, naj se shrani za čas potrebe. Panj brez matice se v jeseni spozna na trojih, ki jih še ima, kar se v panju z matico nikdar ne nahaja; tudi se spozna na pogostih napadih, katere roparice nanj stavijo in poskušajo.

2. Panj, čegar ljudstvo le med dvema ali tremi satovi sedi, je nezmožen za prezimovanje; kajti tako malo število čebel ni v moči učiniti dovoljne toplote, katera mora v panju biti. Ker se iz tako malega števila ljudstva da lahko in gotovo sklepati, da matica njegova ni posebno rodovitna, (drugače bi bilo več ljudstva v panju), je združenje z drugim panjem neobhodno potrebno, kajti malo rodovitna matica ti ne bo posebnih koristi donášala.

3. Panj, čegar vselbina (vosek, med, cvetni prah in čebele) ne znaša 20 ali vsaj 18 funtov, nima za zimo potrebne hrane, od glada mora poginiti. Najbolje je tak panj že precej v jeseni odstraniti, ali pa ga krmiti, da do dovoljne teže in dovoljne zaloge živeža dospé, ter da se potem ni bati, da bi od glada poginil.

4. Panjovi, katerih delo ni najmanj 25 centimetrov dolgo in ravno toliko široko in globoko, nimajo dovolj toplega zimskega sedeža. Ako ni mogoče, take panjove dobro zaviti in odeti, in oni prazni prostor pod delom in zraven dela z notri potisnjenimi deskami ločiti ali napolniti, boljše je take panjove ne čez zimo obdržati.

5. Pri vseh panjovih naj se pa na to gleda, da zimski sedež ne bo prevelik, da so panjovi, posebno zgoraj, dobro narejeni, da dobro vse špranje zaprejo, da ne bi skozi razpoke v stranskih stenah nastal prevlak. Vsemu temu se je pa lahko izogniti, če se vse razpoke in špranje prav skrbno z ilovico, kravjekom itd. zamažejo.

6. Žrela ali izletavniki naj odprti ostanejo, da čebele vsaki čas lahko izleté; vendar naj se pa s pripravnimi reči priprejo, da ne bi mogla kaka miš notri priti. Nekateri čebelarji imajo navado, da čebele čez zimo v otavo zadelajo, ter tako zadelane puste do svečnice ali še celo do konec svečana. Je li to dobro ali slabo, pomisliti je treba to stvar. Da čebele po zimi toplote potrebujejo, je razvidno. Iz tega dalo bi se sklepati, da je dobro, če se čebele čez zimo popolno in okrog in okrog v otavo zadelajo, da na ta način dovoljne toplote ne pogrešajo. Dobro bi bilo to; a pomisliti je treba, da čebele potrebujejo tudi zraka, da zamorejo dihati, ter tako odprtine, da se ne zaduše; tega se že ni tako bati, ker čebele ne potrebujejo veliko zraka, ter bi ga za svojo potrebo že dobile, če bi še kaj družega ne bilo. Kakor vsaka probujena žival, tako tudi čebela v svojem životu napravlja blato, katero se pa na vsak način iz telesa odpraviti mora. Vemo, da če žival več jé, toliko več blata iz sebe odpravlja. Akoravno čebele po zimi prav malo uživajo, vendar se v tako dolgem času precej blata v njih telesu nabere. To blato se pa mora odstraniti, drugače panj onesnažijo in iz tega prav lahko gnjiloba nastane. Da se pa čebelar tej nezgodi izogne, boljše je, da čebel ne zadela v otavo in to na skednju ali kje drugod v zaprtem prostoru, temveč da jih pusti v čebelnjaku in tamkaj dobro zadela od spod, od obeh strani; zgoraj in zadaj in to tudi lahko z otavo, pezdirjem ali listjem; predni konec naj bo prost, da čebele o lepem, toplem, solnčnem dnevu lahko izlete in se ocedijo, ter da jim ni potreba blata

toliko časa v životu pridrževati. Streha naj se pa tako napravi, da sneg ne bo v žrele naletoval, kar bi v južnem in pozneje hitro nastopivšem vremenu slabe nasledke imelo. Sneg bi južen postal in od mraza bi zmrznil in tako do zraku vhod v panju zabranil. — Ko je pa sneg padel, dobro je ga s kako rečjo posejati, da popred odleze; dobro je tudi, če se mesto tega po snegu nadevajo deske, ali razgrne slama, praprot, stelja ali kaj takega, da se morejo čebele v lepem vremenu zletevše kam vsesti. Sam sneg pa preveč vid jemlje, pa tudi veliko čebelam pogin pouzroči, ker čebele iz panju prišedše včasih od premale toplote ali pa slabosti popadajo po tleh, ter na snegu od mraza otrpnejo, med tem, ko iz nastlanih tla od solnea ogrete počasi v kviško sfrče in nazaj domov pridejo.

Če so vsi ti pogoji spolnjeni, če so v čebelnjaku edino le matični panjovi z obilnim ljudstvom in medom in če so dobra stanovanja panjovi in če so žrela raznih sovražnikov obvarovani, ima čebelar lahko dobro upanje, da bo pomladi imel dobra ljudstva. Če so panjovi dobro zavarovani in zadelani, bo pomladi čebelar zapazil, da njegovi panjovi niso preveč ljudstva zgubili, in da se mu ni primerilo, da bi bil kateri panj popolno poginil, kar se maloskrbnemu čebelarju večkrat zgodi. Napačno je mnenje onih čebelarjev, ki pravijo, da če ima panj v jeseni, ko se v prezimovanje odbere malo ljudstva, je boljše, kot pa bi ga obilo imel, ker manj hrane potrebuje. To bi bilo deloma res, deloma ali skoro popolnoma pa napačno. Hrana v živali pouzročuje toploto, toplota je pa panju v mrzlem zimskem času neobhodno potrebna. Ako ima tedaj panj obilo ljudstva, ne potrebuje primeroma se slabim panjem toliko hrane, kot ravno slabo obljudeni panj, ker veliko ljudstva več toplote naredi, kot slabi panj, tedaj tudi manj použije; slabo obljudeni panj pa mora, da potrebno toploto obdrži primeroma več použiti. Panjovom, ki le malo dela imajo, je dobro nekoliko praznih satov notri postaviti, da se prazni prostor nekoliko napolni, in da mraz ne more toliko v panj. Panjovi z obilim ljudstvom pomladi lahko obilo zalege obsedejo in tudi popred rojijo. Mimogrede se še opomni, kar se je že večkrat poudarjalo, čebele naj po zimi mir imajo, da lažje počivajo in so nemotene.

—*—

Sladkor dober za krmenje.

Razne reči se priporočajo za krmenje, a razun medu bo sladkor skoro gotovo najboljši. Stari čebelarji pravijo, da razun medu ni nobena tvarina dobra za poklidanje. Prav imajo! Toda kaj pa bi takrat storili, ko bi medu ravno zmanjkalo in čebelam bi bilo pa dobro položiti. Na vsak način je treba po drugih sredstvih se ozreti, in čebelam druge prikladne hrane dati. Po mojem mnenji bi bil v taki sili najboljši. Pa ne samo v takem času, temveč tudi v drugi sili je sladkor priporočevati za krmenje, kakor kaže pogovor in pripovedovanje, katero sem nedavno imel s stari in skušenim čebelarjem. On mi je med drugim to le pripovedoval. Bilo je v sredi meseca junija vlaškega leta, ko je nekaj dni pri nas prav hud mraz pritiskal, ko po minulem mrazu neki prav gorak in lep dan pridem k mojem ulnjaku. Ura bila je ravno nekaj čez poludne, ko so čebele narbolj letele. Jaz pregledujem panjove, iz katerih narbolj lete; kar zapazim, da iz treh panjov ni nobene čebele na spregled. Hitro jih odprem in zapazim, da so čebele še na pol žive in da so v nevarnosti za lakotjo poginiti. Da bi uboge živalice zaradi lakote

in v tem času umrle, ni mi bilo po volji, a z medom jim pomagati, si nisem upal, kajti kakor hitro bi med pred ulnjakom pokazal, precej bi večina letečih čebel nad med padlo. Nastalo bi klanje, da bi bil joj. Če bi pa umirajočim panjovom med od zadaj dal, ovohale bi ga druge čebele in bi nad revne panjove prišle, in po njih bi bilo. Kaj mi je bilo storiti? Domov se vrnem in vzamem nekoliko sladkorja in ga nesem k čebelnjaku, tu ga stolčem in z vodo polijem ter postavim v pojemajoče panjove. Glejte ves čas med pripravljanjem sladkorja sem bil pred čebelnjakom in ne ena leteča čebela ni prišla k sladkorju. Ko sem pa sladkor v panj postavil, prišle so onemagajoče čebele precej k skledicam, in so ga z velikim veseljem čisto pobrale. Drugi dan so pa zopet veselo letele, kot druge ne stradajoče čebele. To je že večkrat poskušena reč in se je tudi vselej potrdila. Dragi čebelarji, opozorujem vas na to pripovedovanje, ravnajte tudi Vi v takih slučajih tako, izognili se boste s tem napadov od drugih čebel!

F. P. J.

—*—

O raznovrstnih stališčih za sadno drevje.

(Konec.)

6. Vrta s pritličnim sadnim drevjem. Taki vrta se navadno imenujejo „špalirni vrtovi“, kar je nepravilno, ker se v teh pritlikovci v raznih podobah nahajajo. V vrta s pritličnim sadjem se navadno prav fino namizno sadje goji; večkrat so del hišnih vrtov. Naloga o napravi takega vrta zahteva izkušene vrtnarske umetnosti.

7. Pašniki. Pogosto se sadno drevje sadi tudi na pašnike. Ti prištevati so hišnim vrtom, ker se pri njih ne ozira v prvem pomenu na sadje, temveč na travo. Taka vporaba pašnikov se je večkrat prav dobro sponesla, kajti poleg obile paše, je tudi sadje obrodilo. Potrebno pa je pri tem paziti, da se vse nesreče in poškodovanja, ki drevju prité, odstranijo. Taka poškodovanja se zgodé vsled oglodanja, drgnjenja, kakor tudi vsled preobilnega stlačenja zemlje okoli drevesa, kar živina sè svojim stopanjem okrog dreves pouzroči. Da se tem nezgodam v okom pride, je več sredstev; n. pr.: nasaditev takega sadnega drevja, ki ima visoko krono, katere živina doseči ne more. Taka krona dá se tudi z umetnostjo doseči. Dalje je dobro, če se trije koli okrog drevesa v tla zabijejo in se opletejo s ternjem, da žival ne tišči k drevesu. Dobro varstvo je tudi, če se okrog drevesa nastelje ovčjega gnoja. Ta duh živali ne ljubijo in se drevesa izogibljejo. S tem doseže se tudi, da se zemlja okrog drevja preveč ne potlači. Kdor sadnega drevja na pašnikih ne more ali noče pred živino zavarovati, boljše stori, če drevja ne sadi, ker neobvarovano sadje mu ne bo nikakoršnih koristi donášalo, ker težko je vrjetno, da se moglo tako neobvarovano drevje odgojiti.

Prav močno obvarovanje, s čimur se tlačenje zemlje zabranjuje, je navadno mladim drevescem škodljivo. Dobro je, kakor je že spredaj rečeno, če se taka drevesna plemena odberejo, ki visoko krono imajo. Za to so sposobne jablane in hruške, orehi in v bolj toplih krajih tudi kostanji. Dvojnata korist od široke krone je bila že popred omenjena. Tretja korist bi pa bila še lepa senca v vročih poletnih dnevih. Ker so pašniki tudi v prav hladnih krajih, je tedaj zelo potrebno, da se pri izbiranji prave vrste v ta namen odberejo.

—*—

Vporaba saj za gnojenje.

Sè sajami morajo se prav dobro in vspešno travniki in njive gnojiti. Saje po travniku raztrošene gnojé skoz več let prav dobro. Ako pa saje sè zemljo in gnojem pomešamo, dobimo iz njih potem še toliko boljši in tečnejši gnoj. Tak gnoj napravlja se pa tako-le: Vzame se dva dela saj in en del gnoja skupaj pomešano; iz tega napravljati prične se 1 do 1 $\frac{1}{2}$ metra visok in ravno tako širok kup tako, da se nadene najpreje plast rahle zemlje, na to pride enaka plast pomešanih saj z gnojem; na to gnojno plast priredi se zopet plast zemlje, na zemljo zopet plast imenovane mešanice, kar se toliko časa ponavlja, da je namerjavani kup izgotovljen. Ta kup se potem pusti, da se dobro vleži. Ob porabi se vse skupaj dobro pomeša in gnoj je za rabo gotov. Sajam, kot gnojilo za travnike, primeša se na en del — štiri dele rahle zemlje, kar vse skupaj se enakomerno po travniku raztrosi.

S prav dobrem vspehom moremo tudi mlademu sadnemu drevju sè samimi sajami gnojiti; saje ob enem tudi prav dober in zdaten pripomoček, od sadnega drevja sitne mravljinice odvrčevati.

Venceljnov.

Izvrsten pripomoček proti ozebljinam.

Ozebljine so prava sitnost človeku, naj bodo té uže na nogah ali na rokah. Ozebljine odpravimo pa s tem najložeje in hitreje, da skuhamo v vodi, katero za kopelj rok ali nog rabiti nameravamo eno celo glavico (gomoljo) zélene; v tej vodi, kolikor mogoče vročej, držimo potem ozebljinaste roke ali noge toliko časa, da mlačna postane. Kakor se trdi, uže prec drugi dan potem vse ozebljine popolno zginejo.

Venceljnov.

Naši dopisi.

Kostanjevica. Letos še niste dobili dopisa iz našega kraja, zatoraj Vam hočem sporočiti o tukajšni čebelarski in sadjerejski letini, da ne boste mislili, da smo Dolenjci pisati pozabili. Rojev je bilo letos še preveč, le malo kasni so bili. Kostanj, ki je našim čebelam zdatna pomoč, je cvetel v lepem vremeni in nas je rešil poletnega krmenja rojev. Nadjali smo se letos, ker je bilo o ajdovi paši najlepše vreme, izvrstne letine za med, pa zmotili smo se. Čebel je bilo res vedno polno po ajdi, pa dobile so silno malo. Letošnjo čebelarsko letino moramo tukaj prištevati slabim. Tako smo čebelarji letos imeli lepo nado, enako igralcu v loteriji, a družega nič; ker to malo medú, kar se ga je dobilo, nima nikakoršne cene.

Izmed sadja so najbolj obrodile češplje. Marsikatero drevo se je polomilo pod težo obilnega sadú. Surove češplje so prodajali od 35 do 55 kr. mernik. Mnogo so jih pokupili Primorci, da so jih lupili, še več pa jih bodo porabili domačini za slivovko. Tudi posušilo se jih je mnogo. Opomniti moram, da se tukaj sušilnice, ki sušijo brez dima, od leta do leta množijo; le škoda, da tukajšnji trgovci, ki suhe češplje kupujejo, nič ne gledajo na to, ali so sušene v dimu ali brez dima; vse

imajo enako nizko ceno. To pa je krivo, da se sušilnice brez dima splošno ne vpeljejo. Dolenjski kmet je res pravi siromak; če ga Bog obvaruje uime, da mu sadje obrodi, pa rodoljubni trgovci poskrbijo, da nič zanj ne dobi. — Obrodile so dobro tudi hruške in breskve. Breskve imamo tukaj res izvrstne, pa nikdar nihče po njih ne vpraša. — Grozdja je manj ko lani, pa ker je bilo vreme jako zorenji ugodno, bo kapljica, recite ji že Gorenjski čviček ali kakor hočete, prav dobra.

Drevesa, ki so jih spomladi nekteri udje čebelarskega in sadjerejskega društva iz družbine drevesnice kupili, prav lepo rastejo. Nekatera lani kupljena drevesa so letos že obrodila ter pokazala, da nam je društvo res žlahtno sadje poslalo. Hvalo izrekam dotičnim gospodom v imeni kupovalcev.

L. Abram.

O p o m b a. Čudite se, ker čebele ob lepem vremnu na ajdovem evetu niso dobile. To pa ni posebno čudno, ker čebele tudi v lepih in solnčnih dnevih ne dobe na ajdi, če še druge okolščine k popolni ugodnosti manjkajo, in te so: brezvetreni dan, posebno sever je ajdovem evetu škodljiv, ker on vso roso precej posuši, in ajda ne daje toliko medu, kakor bi ga sploh dala, da celo na zrnju je slabija; ljudje pravijo, da če ta veter potegne, ajdovi cvet precej rudeč postane in ajda ob času zorenja vsa rujava ali po ljudskem izrazu osmojena postane in le malo sadu obrodi. Dalje je treba k dobri čebelnej paši vroč in sparčen dan, kar je navadno prvi dan po rahlem in tihem dežju. Nevihta ajdovej paši škoduje, ker jej vso plodovitost izpere.

Uredništvo.

Gospodarske raznoterosti.

Dne 15. novembra t. l. je praznoval g. Andrej Brus, glavni odbornik in najstarejši član c. kr. kranjske kmetijske družbe, svojo 80letnico. Obdarovan je bil ob svojem času od presvitlega cesarja z zlatim križcem za zasluge.

Naznanilo. Čebelarsko in sadjerejsko društvo misli meseca septembra 1886 napraviti razstavo v Ljubljani.

Koledarja društvo ne izda, ker se je premalo naročnikov oglasilo in društvo bi škodo imelo.

VI. Imenik*)

p. n. gg. udov društva, kateri so vplačali letnino za l. 1885.

David Modić v Lužnici.

Jakob Pretnar, nadučitelj v Srednjivasi.

Fran Arko v Dolenjem Logateu.

Matevž Poženel v Dolenjem Logateu.

Josip Terselič, učitelj pri Beli cerkvi.

Franjo Povše, učitelj v Osilnici.

Urban Zen na Bohinjski Bistrici.

Blaž Hudovernik v Velikih Laščah.

J. Jeretin, tajnik c. kr. okrajnega glavarstva v Litiji.

Anton Majer, nadučitelj na Jesenicah.

Fran Podlogar, župan v Velki gobi.

*) One p. n. gospode ude društva, kateri letnine za l. 1885. še plačali niso, uljudno prosimo, naj blagovolijo do konec leta donesek doposlati.

INSEKTI

Pomenljivo.

BOŽJAST

(Epilepsie)

krč

in

bolezni čutnic.

Zadobi gotovo pomoč zoper te bolezni
— po mojem načinu. Plačilo še le po
gotovem vspehu. Ozdravljam pismeno.
Na stotine ozdravljenih.

Prof. Dr. Albert.

Za posebne vspehe **odlikovan** po
franc. znanstveni družbi z **veliko zlato**
medalijo prve vrste.

6. Place du Trône, PARIS.

Nič več podgan, hišnih in poljskih miš ni,

če se rabi novoiznajdena c. kr. izjem.
privilegirana

pokončevalna priprava.

Le s to pripravo je mogoče se zgor
imenovanih poljedelstvu škodljivih ži-
vali znebiti in njih plod pokončati.

Ta priprava je za večletni obstanek
s potrebnimi kemikalijami prav v ceno.

Jedna priprava velja **12** glđ.

Tudi izdelujem take pasti za podgane
in miši, katere se vedno same nastav-
ljajo in se v vsak kraj lahko postavijo,
ter se v jedno lahko 15—20 živali vjame,
brez da bi se vnovič nastavila.

Jedna past za podgane velja **3** glđ. **66** kr.

" " " miši " **2** " **56** "

Dalje še izdelujem akvarije, posode
za ptičje kopanje, veternike za okna
in vrata s kartunovo prevleko, kakor
tudi navadne bombažaste cilindre.

L. Pösch,

klepar.

Dunaj, Hernalis, Blumengasse 32.

Mehrfach prämiert!

Lehre der Honigverwerthung.

Anweisung zur Fabrikation von Met, Wein, Champagner &c., zur
Herstellung feiner Backwerke mit Honig und zum Einmachen der Früchte
in Honig. Nebst Anleitung zum Gebrauch des Honigs in der Gesund-
heitspflege und Anhang: Das Wachs und seine Verwerthung. Mit
Dr. Dzierzon's Bildniss. Von W. Lahn. Eleg. broch. 2 M. (Von
Vereinen in Partien bezogen, zu ermäßigtem Preis.) Dies Buch füllt
eine fühlbare Lücke aus und die Verlagshandlung hat mit der Heraus-
gabe desselben sich ein Verdienst erworben. Die vielen Anweisungen
und Rezepte sind ausgezeichnet. Allen Bienenzüchtern, noch mehr
den lieben Hausfrauen, kann dies Werk warm empfohlen werden.
(Bienenw. Centralblatt, Hannover.)

Ed. Freyhoff's Verlag, Oranienburg.

Senzacija in novost!

V 6. dneh si lahko vsakdo napravi modre lase, naj si bodo prej lasje črni, rujavi ali rudeči itd. po novoiznajdenem pripravilu „Blondeur“; isto nij samo za barvati lase ampak lasje ostanejo potem vedno enaki, vseh je gotov in kot neškodljivo pripoznano. — Steklenica velja 1 gld. 50 kr. a. v.

V 15 minutah

se lahko lasje ali brada pobarva lepo rujavo ali črno prav naravno in stano- vitno z mojim prenarajenim barvenim mazilom za lase „Hair-Dye“ Najgoto- vejši sredstvo, vseh takoj brez vseh težav. — Hair-Dye stane 2 gld. 20 kr. a. v.

Nič več sivih las

ne bode imel oni, ki rabi mnogoizkušeni po zahvalnih pismih odlikovani „Haar- Regenerator“. Isti nij površno mazilo las, ampak osiveli lasje dobe v 3—4 tednih zopet svojo prejšno barvo, odstrani vse luske in nesnage na koži in na glavi. Lasje se lepo svetijo in so kakor v mladih letih. Cena steklenici 1 gld. 60 kr. a. v. Zahvalna pisma se radi tajnosti ne objavijo.

Karol Schneeweiss,

parfumeur in specialist, Wien, II. Praterstrasse šte. 9.

Na deželo razpošiljam s poštnim povzetjem ali pa na predplačilo in treba pri- ložiti 20 kr. za poštnino.

2000 najslavnejših zdravnikov spričevala priporočajo

dr. Popp-ova zobna zdravila

kot najboljša za zobe in usta.

Anatherinova zobna in ustna voda

dr. J. G. Popp-a, c. kr. dvor. zdravnik na Dunaji, I., Bogengasse 2.

Radikalni lek za zobobolje, vsako bolezen v ustih in v dlesnu. Olajšuje zobenje pri otrocih in je neogibna pri uporabi mineralnih vod. Izdatna za grgranje pri kro- ničnem vratobolji in zoper difteritido. Velika steklenica po 1 gld. 40 kr., srednja po 1 gld. in mala po 50 kr.

Dr. Popp-a vegetab. zobni prašek stori zobe blesteče, ne da jih pokvari. Cena skateljci 63 kr.

Dr. Popp-a anatherin-zobna pasta za čiščenje in ohranjenje zob, odpravo slabega duha in zobnega kamena. Cena steklenej skledici 1 gld. 22 kr.

Popp-ova aromat. zobna pasta, blesteče beli zobje po kratkem uporabljenji. Zobje (pravi in umetni) se ohranijo in zabrani se zobobolje. Cena kosu 35 kr.

Dr. Popp-a zobna plomba, praktično in najsigurnejše sredstvo, s čemer si vsak lahko sam plombira otle zobe. Cena zavitku 2 gld. 10 kr.

Popp-ovo milo iz zelišč. Že 18 let z izvrstnim vspehom rabljeno sredstvo proti hrastam, lišajem, pegam, srbenju kože, ozebljinam, potenju nog. Cena 30 kr.

Pred ponarejanjem se svari,

a katerim si pomagajo nekateri fabrikantje, da si osvojevajo tovarniško znamko, ki je mojej jako podobna, in izdelujejo blago, ki je po zunanosti mojemu jako podobno. Pri nakupu vsakega izdelka naj se natančno pazi na firmo. Več ponarejalcev in prodajalcev na Dunaji in v Inomostu bilo je nedavno k precejšnjim kaznim sodnijsko obsojenih.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Svoboda, G. Piccoli, V. Mayr, J. pl. Trnkoczy, E. Brachitz, dalje pri trgovcih A. Krisper, E. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričić, P. Lasnik; v Postojni: A. Leban, lekar; v Skoflji Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Bömches, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranju: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Ritzoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Črnomlju: J. Blazek, lekar; v Vipavi: V. Kordas, lekar; v Pontafu: P. Osaria, lekar.

so bila v Dunajski e. kr. občeni bol- nišnici po profesori Drasche-ji upeljana v rabo in znova za izvirna pripoznana.

Dr. Popp-ova zobna zdravila

 Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliću,

je odločno najboljšo zdravilo zoper *protin* ter *revmatisem*, *trganje po udih*, *bolečine v križi* ter *šivcih*, *oteklino*, *otrpnele ude* in *kite* i. t. d., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „*cvet zoper trganje po dr. Maliću*“ s *sraven stojecim snamenjem*; 1 steklenica 50 kr.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izboren zoper *kašelj*, *hripavost*, *vratobol*, *prsne in plučne bolečine*; (Varstvena znamka). 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljeno (Dorsch) jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper *bramore*, *pljučnico*, *kožne izpuske* in *besjavne oteklino*. 1 steklenica 60 kr.

Salicilna ustna voda,

najboljše za ohranjenje *sob* ter *sobnega mesa* in takoj odpravi *smradljivo sapo* iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne krogljice, c. kr. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri *sabasanji človeškega telesa*, *glavobolu*, *otrpnenih udih*, *skašenem šelodcu*, *jetrnih in obistnih boleznih*, v skatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 skatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se najmanj jeden zavoj.

Naročila iz dežele vrše se takoj.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani.

 Devet medalij.

BUDIMSKI RÁKÓCZY

studenec grenčice,

katero so analizovali in označili *deželna akademija* v Budimpešti, *profesor dr. Stölzl* v Monakovem, *profesor dr. Hardy* v Parizu in *profesor dr. Tichborne* v Londonu, priporočajo *profesor dr. Gebhardt* v Budimpešti, *primarius dr. Manussi* v Trstu, *profesor dr. Zeissel* na Dunaji in druge *medicinske kapacitete* zaradi njegove *bogate vsebine lithiona*; posebno uspešno se uporablja pri *trdovratnih boleznih prebavilnih organov* in *zaprtji vode* ter se pred vsemi *znanimi grenčicami* posebno *izredno priporoča*.

Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vodá, vedno na novo natočena. Prosi se, da se zahteva *izrečno Budimska Rákóczy*.

Lastniki bratje Lozer v Budapešti.

V TISKARNICI
pri
KLEIN in KOVAČU
(EGER)

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 5,
so sledeče knjige v zalógi ter na prodaj:

Deželni zakoni in ukazi deželnega poglavarstva oziroma deželne vlade od leta 1852. do leta 1879., veljavni za vojvodino Kranjsko. V pol platnu vezane 1 gld. 50 kr. — (V slovenskem in némškem jezici. — Prvi nadaljevalni zvezek od leta 1880. do leta 1881., velja 40 kr. — Drugi nadaljevalni zvezek od leta 1882. do leta 1883., velja 30 kr.

Nauk slovenskim županom, kakó jim je délati, kadar opravljajo domačega in izročénega podróčja dolžnosti. — Spisal Anton Globočnik. Na slovenski jezik prelóžil Fr. Levstik. — Cena 1 gld.

Leitfaden für Gemeindevorsteher in ihren Geschäften des selbstständigen und übertragenen Wirkungskreises. Vom k. k. Bezirks-hauptmann Anton Globočnik. — Cena 80 kr.

Občinski réd (zakon) vojvodine Kranjske s potrebnimi dodatki in s pridanim zakonom ob odrédbinah (taksah) občinskih. — (V slovenskem in némškem jezici) — Drugi natis. — Cena 60 kr.

Stávbinski réd (zakon) vojvodine Kranjske s 25. oktobra 1875. (V slovenskem in némškem jezici.) — Cena 30 kr.

Deželni zakoniki za vojvodino Kranjsko. — Posamezne pole po 4 kr.

Izbrane národne srbske pesni z dodatkom iz smrti Smail-Age Čengića. S srbsko slovnico, slovenskim tolmačenjem, rečnikom tujih besed in cirilsko abecedo. Priredil Janko Pajk. — Drugi pomnoženi natis. — Cena 40 kr.

Različne tiskovine, potrebne c. kr. okrajnim oblastvom, sodiščem, županstvom itd.

Nadalje priporočamo svojo dobro uredjeno, z najnovejšimi in najlepšimi črkami bogato oskrbljeno **tiskarnico**, ki je v stanu vsa naročila prav hitro in po najbolj nizkej ceni izvrševati. Tiskarnica se priporoča posebno za literarna dela, brošure, časopise, cirkulare, povabila, jedilne liste, vizit-karte, mrtvaške liste, obrazce (formulare), fakture, vozne liste, oznanila za prilepijenje na ogle, etikete itd.

Zavitki za pisma in uradna pisma (dokumente) se dobodo po ceni.

Lična učna pisma (Lehrbriefe) po 12 kr.